

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ**
СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ
(НА ПРИКЛАДІ КАВ'ЯРНІ–КОНДИТЕРСЬКОЇ)»

Виконавець:

студентка ФЕУП

Кулінченко Анастасія Юріївна _____

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Доброва Наталя Василівна _____

ОДЕСА – 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Сучасні умови економічного розвитку України визначають необхідність створення малого та середнього бізнесу як основи національної економіки. Ресторанний бізнес – це одна з ключових сфер підприємницької діяльності, яка відіграє важливу роль у розвитку сучасної економіки. Кав'ярні–кондитерські мають унікальну здатність поєднувати гастрономічну культуру, традиції споживання та сучасні тенденції. В умовах зростання попиту та якісні та унікальні заклади в Україні, цей сегмент стає більш привабливим як для споживачів так і для підприємців.

Розвиток кав'ярень-кондитерських сприяє створенню нових робочих місць, стимулювання малого бізнесу і також загальному підвищенню рівня обслуговування.

Ідея створення кав'ярні-кондитерської базується на потребі забезпечення споживачів якісною продукцією власного виробництва та високим рівнем сервісу. Ця тема є важливою не лише для економічного зростання регіону але й для популяризації локальних гастрономічних традицій.

Проблеми, що розглядаються в кваліфікаційній роботі, стосуються організації власної справи в ресторанному бізнесі, оцінки ефективності проєктів. Вирішення цих проблем розглядаються в багатьох наукових працях українських вчених. Такі українські науковці як: Н. А. Антошкова [2]; С. Баженова, Ю. Пологовська, І. Канцур [3]; К. Процак, М. Передрій [9]; Л. О. Чернишова [11]; Н. В. Добрава [20, 21] в своїх наукових працях: аналізували ринок ресторанного бізнесу в Україні; вирішували проблеми розвитку ресторанного бізнесу в умовах війни; розглядали особливості державного регулювання ресторанного бізнесу; обґрунтовували вибір організаційно-правової форми і систему оподаткування новоствореного суб'єкта підприємницької діяльності.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методологічні та прикладні аспекти започаткування власної справи у сфері ресторанного бізнесу.

Для досягнення мети були поставлені завдання:

- 1) охарактеризувати бізнес-ідею створення власної справи на ринку ресторанного бізнесу.
- 2) дослідити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері ресторанного бізнесу.
- 3) обґрунтувати вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності та системи оподаткування новоствореного бізнесу.
- 4) провести аналіз ринку ресторанного господарства м. Одеси
- 5) оцінити внутрішні конкурентні переваги створеної кав'ярні-кондитерської
- 6) сформулювати витрати на відкриття та функціонування кав'ярні-кондитерської.
- 7) провести оцінку прибутковості проєкту
- 8) охарактеризувати життєвий цикл проєкту
- 9) провести розрахунок грошового потоку та проаналізувати показники економічної ефективності проєкту

10) проаналізувати можливі ризики та спланувати заходи щодо їх запобігання.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення кав'ярні–кондитерської на ринку ресторанного бізнесу м. Одеси.

Предмет дослідження – бізнес проєктування започаткування власної справи у сфері ресторанного господарства.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань використовувалися наступні методи дослідження:

- загальнонаукові методи, серед яких: аналогія, системний аналіз, формалізація були використані для дослідження сучасного стану ринку ресторанного бізнесу;

- методи логічної абстракції, а саме: аналіз і синтез, індукція та дедукція використовувались для теоретичних аспектів проблеми;

- економіко–математичні методи: табличний метод використовувався для формування таблиць з ціллю узагальнення інформації; факторний, системно-структурний аналіз – для оцінки впливу різних факторів на розвиток кав'ярні–кондитерської;

- методи економіко–статистичного аналізу: графічний, групування, класифікації – для аналізу тенденцій ринку.

- методи маркетингу: SWOT–аналіз – для формування сильних і слабких сторін створюваної кав'ярні–кондитерської, матричний – для оцінки конкурентної переваги новостворюваної кав'ярні–кондитерської;

- методи експертної діагностики: ранжирування, порівняння та оцінювання для визначення потенційних ризиків проєкту.

Розрахунки показників ефективності проєкту відкриття кав'ярні–кондитерської проводилися за допомогою «Excel».

Інформаційна база дослідження: нормативно–законодавчі акти України, Кабінету Міністрів України, матеріали наукових конференцій і досліджень, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних та зарубіжних вчених, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, дані звітності офіційних статистичних збірників.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань) та 2–х додатків. Загальний обсяг роботи становить 92 сторінки. Основний зміст викладено на 83 сторінках. Робота містить 31 таблицю, 3 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти відкриття власної справи в Україні у сфері ресторанного бізнесу» охарактеризовано бізнес-ідею створення кав'ярні–кондитерської в умовах сучасного ринку ресторанного господарства; досліджено нормативно-правові умови ведення підприємницької діяльності; обґрунтовано вибір організаційно-правової форми і системи оподаткування новоствореного суб'єкта господарювання.

У другому розділі «**Аналітична оцінка можливості створення кав'ярні–кондитерської**» проаналізовано сучасний стан ринку ресторанного бізнесу м. Одеси, визначено рівень конкуренції та виявлено основні тенденції його розвитку; оцінено внутрішні конкурентні переваги майбутнього закладу на основі аналізу прямих конкурентів; проведено маркетингове анкетування для вивчення споживчих уподобань; сформовано SWOT-аналіз для оцінки сильних і слабких сторін бізнес-ідеї. Розраховано витрати на відкриття та функціонування кав'ярні–кондитерської.

У третьому розділі «**Економічне обґрунтування доцільності відкриття кав'ярні–кондитерської**» проведена оцінка прибутковості проєкту, охарактеризовано життєвий цикл кав'ярні–кондитерської. Проведено оцінку економічної ефективності проєкту. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх запобігання

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджуються теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи у сфері ресторанного бізнесу та зроблено наступні висновки.

1. Актуальність створення закладу ресторанного господарства пов'язано з тим, що проведений аналіз ресторанного бізнесу в Україні показав, що ринок кав'ярень–кондитерських у м. Одеса має значний потенціал для новоствореного закладу. В місті Одесі кількість закладів на 1000 жителів свідчить про активний розвиток туристичного та гастрономічного бізнесу, що створює передумови для успішного виходу нового закладу.

Аналіз кількості відвідувачів закладів ресторанного господарства показує, що кав'ярні залучають найбільшу кількість гостей. У 2023 році кількість відвідувачів кав'ярень становила 669,2 млн осіб, що свідчить про поступове відновлення попиту на цей тип закладів після падіння у 2022 році.

Заклад буде оформлений у стилі традиційної української хатки, що підкреслюватиме його концепцію та створюватиме атмосферу національного колориту, привабливу для туристів та місцевих жителів.

2. Для здійснення підприємницької діяльності новостворена кав'ярня–кондитерська буде зареєстрована за КВЕД 56.10: Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування. Це передбачає можливість надання послуг харчування як у закладі, так і з доставкою.

Новостворений заклад буде відповідати основним умовам ведення бізнесу і планує отримати всі необхідні дозвільні документи, зокрема реєстрація у Держпродспоживслужбі. Планується забезпечити відповідність приміщення вимогам протипожежної безпеки та нормативам для громадських закладів харчування. Важливими аспектами є також офіційне оформлення персоналу, дотримання трудового законодавства та впровадження сучасних систем контролю якості продукції.

3. Організаційно–правовою формою діяльності новоствореної кав'ярні–кондитерської обрано реєстрацію фізичної особи–підприємця (ФОП), що дозволяє оптимізувати податкове навантаження, спростити процедури бухгалтерського

обліку та швидко реагувати на зміни ринку. ФОП є зручним варіантом для малого бізнесу, оскільки забезпечує мінімальні витрати на адміністрування та звітність.

Заклад працюватиме за спрощеною системою оподаткування (третя група), що передбачає сплату єдиного податку у розмірі 5% від отриманого доходу без реєстрації платником ПДВ. Це дозволить забезпечити стабільний фінансовий потік та ефективне управління грошовими ресурсами.

4. Проведений аналіз поточного стану та перспектив подальшого розвитку ринку ресторанного господарства міста Одеса, дозволив виявити наявність значного потенціалу для успішної реалізації та ефективного функціонування кав'ярні-кондитерської. Цей потенціал зумовлений, з одного боку, стійким зростанням інтересу з боку споживачів до високоякісної кави, вишуканих кондитерських виробів, а також до створення особливої атмосфери затишку та комфорту, що сприяє проведенню зустрічей, відпочинку та роботі поза домом. З іншого боку, аналіз виявив недостатню представленість на ринку міста Одеса закладів, що пропонують унікальну концепцію, яка б гармонійно поєднувала в собі глибокі гастрономічні традиції з інноваційним підходом до організації обслуговування та створення споживчого досвіду.

5. Визначено, що основними внутрішніми конкурентними перевагами запропонованої концепції кав'ярні-кондитерської є її унікальність, яка полягає в поєднанні елементів традиційної української культури з сучасними тенденціями в гастрономії та дизайні, що забезпечує відмінність від існуючих на ринку пропозицій. Важливим фактором конкурентоспроможності є також зручне розташування закладу в центральній частині міста, що забезпечує високу прохідність та легку доступність для цільової аудиторії. Крім того, акцент на власному виробництві десертів дозволяє гарантувати їх високу якість, свіжість та ексклюзивність, що є важливою перевагою в умовах зростаючих вимог споживачів до якості харчових продуктів.

Сильними сторонами новоствореної кав'ярні-кондитерської є, передусім, унікальна концепція закладу, оформлена в українському стилі, що вирізняє її серед конкурентів і привертає увагу цільової аудиторії. Також важливою перевагою є зручне розташування в центрі міста, що забезпечує стабільний потік потенційних клієнтів. Десерти власного виробництва дозволяють контролювати якість продукції та формувати оригінальне меню, яке неможливо знайти в інших закладах. Окрім того, проведення майстер-класів, дегустацій та інших тематичних заходів створює додаткову цінність для споживача, підвищує впізнаваність бренду та сприяє формуванню лояльної аудиторії.

6. Сформований стартовий капітал на відкриття кав'ярні-кондитерської складає 723 тис. грн. Власні кошти складають 473 тис. грн (64,61%) Решта необхідних коштів для відкриття кав'ярні-кондитерської у сумі 250 тис. грн.(35,41%) планується взяти в АТ «Приват Банку» під 11 % річних на 2 роки.

Поточні витрати на функціонування кав'ярні-кондитерської плануються у сумі 3 565 466 грн. Найвищу питому вагу в загальній сумі витрат займають витрати на заробітну плату, а саме 57,05 % (2 033 940 грн).

7. Оцінка прибутковості кав'ярні-кондитерської підтверджує фінансову доцільність проєкту, адже річний дохід становитиме понад 4,3 млн грн.

Заплановані обсяги реалізації враховують сезонні коливання попиту. Основний внесок у загальний дохід роблять традиційні українські кондитерські вироби, загальний річний дохід від яких перевищує 1,5 млн грн. Структура асортименту та реалістичне планування обсягів забезпечують баланс між стабільністю і зростанням прибутків упродовж року. Отже, проєкт має всі передумови для сталого розвитку та розширення клієнтської бази.

Прогноз виручки за п'ять років демонструє стабільне зростання доходів від реалізації напоїв і кондитерських виробів, що зростуть із 4,85 млн грн у першому році до 7,1 млн грн у п'ятому. Щорічне збільшення виручки на 10% зумовлене як інфляцією, так і помірним зростанням обсягів продажів. Рівномірне зростання доходів обох категорій продукції свідчить про збалансований асортимент і стійкий попит. Отже, фінансові показники підтверджують перспективність та надійність бізнес-моделі.

8. Життєвий цикл проєкту кав'ярні-кондитерської включає послідовні етапи від підготовки і запуску до стабільної роботи та подальшого розвитку або масштабування бізнесу. Кожен етап передбачає планування ресурсів, контроль строків і управління ризиками, що забезпечує ефективність реалізації проєкту та адаптацію до змін ринку. Після відкриття закладу відбувається період становлення, стабілізації, розвитку та зрілості, на кожному з яких формуються внутрішні процеси, оптимізуються операції та зміцнюється позиція на ринку. З часом кав'ярня проходить модернізацію для підтримки актуальності бренду та збереження конкурентоспроможності. Такий поетапний підхід гарантує довгострокову стійкість і успішність підприємства.

Для успішної реалізації проєкту кав'ярні важливо враховувати інтереси ключових стейкхолдерів, що мають різний рівень впливу та залучення. Особливу увагу слід приділяти власнику, персоналу та постачальникам, оскільки їхня підтримка є критичною для безперебійної роботи бізнесу. Чітка комунікація та розуміння потреб цих груп допомагають мінімізувати ризики і забезпечують ефективне управління проєктом.

9. Проведений фінансовий аналіз свідчить про високу інвестиційну привабливість проєкту створення кав'ярні-кондитерської та його здатність генерувати стабільний прибуток і грошові потоки. Використання ставки дисконтування 24% дозволило врахувати ризики та вартість грошей у часі, підтверджуючи економічну доцільність реалізації проєкту. Загальний позитивний дисконтований грошовий потік значно перевищує початкові інвестиції, що свідчить про швидку окупність і фінансову стабільність підприємства.

Швидкий період окупності проєкту (лише 6–11 місяців) вказує на швидке повернення вкладених коштів, що є важливим для інвесторів. Високі значення чистого приведенного доходу (NPV) у розмірі 3522,0 тис. грн та індексу прибутковості (PI) – 5,87, підтверджують значну економічну вигоду та ефективність реалізації проєкту. Надзвичайно висока середня норма рентабельності (ARR) у розмірі 487,13% і внутрішня норма рентабельності (IRR) 63,58% свідчать про великий потенціал прибутковості бізнесу. Таким чином, вкладання інвестицій у створення кав'ярні-кондитерської є доцільними та перспективними з фінансової точки зору.

10. Реєстр ризиків проєкту демонструє комплексний і системний підхід до ідентифікації та управління ключовими загрозами для кав'ярні-кондитерської в умовах нестабільності. Найбільш критичні ризики пов'язані з воєнним станом, перебоями з ресурсами та підвищенням вартості сировини, що потребують чітких стратегій мінімізації. Запропоновані заходи забезпечують адаптивність і стійкість бізнесу, дозволяючи своєчасно реагувати на виклики зовнішнього та внутрішнього середовища. Такий підхід підвищує шанси на успішну реалізацію проєкту та довгостроковий розвиток.

АНОТАЦІЯ

Кулінченко А.Ю. «Економічне обґрунтування проєкту створення суб'єкта підприємницької діяльності у сфері ресторанного бізнесу (на прикладі кав'ярні–кондитерської)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2025.

У кваліфікаційній роботі розглянуто теоретичні засади започаткування власної справи у сфері ресторанного бізнесу в Україні, зокрема обґрунтовано вибір бізнес-ідеї створення кав'ярні-кондитерської. Визначено нормативно-правові умови ведення підприємницької діяльності в даній галузі, а також обрано оптимальну організаційно-правову форму та систему оподаткування для майбутнього підприємства.

Проаналізовано ринок ресторанного господарства м. Одеси, вивчено конкурентне середовище та виявлено внутрішні конкурентні переваги новоствореного бізнесу. Розраховано необхідні витрати на відкриття кав'ярні-кондитерської та витрати на її подальше функціонування.

Здійснено оцінку прибутковості та економічної ефективності проєкту. Розраховано грошовий потік, проаналізовано основні показники ефективності інвестування, охарактеризовано життєвий цикл проєкту. Визначено потенційні ризики реалізації бізнес-ідеї та запропоновано заходи з їх мінімізації.

Ключові слова: ресторанний бізнес, кав'ярня-кондитерська, бізнес-ідея, стартовий капітал, витрати, економічна ефективність.

ANNOTATION

Kulinchenko A. «Economic substantiation of the project of creation a business entity in the restaurant business (using the example of a coffee shop and pastry shop)».

Qualifying work on obtaining for a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» for the educational program «Economic and business planning». Odesa National Economics University. Odesa, 2025.

The qualifying work explores the theoretical foundations of starting a business in the restaurant industry in Ukraine, particularly justifying the choice of the business idea of opening a coffee and pastry shop. The study defines the regulatory and legal

conditions for conducting business activities in this field and determines the optimal legal form and taxation system for the future enterprise.

The restaurant market in Odesa is analyzed, the competitive environment is studied, and the internal competitive advantages of the new business are identified. The required costs for launching and operating the coffee and pastry shop are calculated.

The profitability and economic efficiency of the project are assessed. Cash flows are forecasted, key investment efficiency indicators are analyzed, and the project life cycle is characterized. Potential risks of business implementation are identified, and measures to minimize them are proposed.

Keywords: restaurant business, coffee and pastry shop, business idea, startup capital, expenses, economic efficiency.